

varige Besiddelse af Jorden, og tillige den, at de for deres Jords Vedkommende have en speciel Ansættelse for kort Tid, som gør, at det er noget betænkeligere at berøve dem noget, som de efter Rimelighed kunde have Krav paa, end det er at opstille en indskrænket Erstatning med Hensyn til Lensbesidderne. Vi ere selvfølgelig ganske klare over, at vort Forslag under de nuværende Forhold, og navnlig i den nærværende Samling, ikke vil være et i egentlig Forstand praktisk Forslag, men min Medforslagsstiller og jeg have den Opfattelse og den Formening, at vort Forslag i Virkeligheden er et retfærdigt Forslag. Jeg skal kun tilføje dette, ogsaa efter Aftale med min Medforslagsstiller, at vi have haft grumme megen Tvivl, om vi skulde gaa den Vej med Hensyn til Hovedgaardene, som vi ere gaaede, om vi ikke skulde have holdt os til, at 12 Tdr. Hartkorn eller noget lignende altid maatte blive tilbage, og jeg skal vedblivende indrømme, at hvis jeg ikke havde ønsket at stille Forslag om Statsfæste, som det er min fulde Overbevisning, at man, hvis man virkelig vil gøre nogen Nytte i de Forhold, hvorom her er Tale, vil have vanskeligt ved nogen Sinde at komme bort fra, saa vilde vi maaste ogsaa paa dette Punkt i visse Maader have modificeret vore Ansættelser. Vi have nu imidlertid ment, at det ogsaa havde sin Fordel jærlig som Overvejelsepunkt for en eventuel Kommission at opstille det sidste, som man fra et demokratisk Standpunkt kunde ønske, med andre Ord det, som dog en Gang for mange Aar siden har været det, som blev ønsket i dette Ting, og som mange Folk i Halshjerdernes Begyndelse efter min Overbevisning sikkert, naar man ser bort fra Fællesskabet, vilde være gaaede med til. Vi ere fuldkommen klare over, at Spørgsmaalet om Fællesskab vil møde mange og forskelligartede Indsigelser, men jeg har den Overbevisning, og jeg ved, at min Medforslagsstiller har den samme Overbevisning, at et fornuftigt Fællesskab meget vel kan forenes med Særdriftens Fordele. Vi have nemlig den Opfattelse, at det Fællesskab, om hvilket der i vort Forslag er Tale, vil i det væsentlige blive et Fællesskab om Driftsdyrene, med andre Ord om Hestene. Vi tænke os enhver Lod for sig, vi tænke os enhver Mand drivende den og passende sine Ting for sig med al den Duelighed, Industri og Flid, som den private Ejendomsret fremkalder. Men saa tænke vi os paa den anden Side, at hvis man ikke vil komme i Strid med Nutidens Bestræbelser, bør man aabne en Udgang for Folk til gennem Fællesskabsplanen at naa Uafhængighed af andre med Hensyn

til Driftsdyrene. Det er egentlig det, vi have tænkt os, og troet det muligt at gennemføre. Jeg har i Øjeblikket ikke noget at tilføje, saa længe der ikke er fremkommet noget i Diskussionen om denne Sag, som, medens Forslaget ellers ikke er rettet mod nogen eller noget, kun for saa vidt er et agitatorisk Forslag, som det hviler paa den Betragtning, at de fleste af de Forslag, der hidtil have været fremsat om Løsningen af Jordspørgsmaal i demokratisk Interesse, med andre Ord til Gavn for dem, der virkelig ere interesserede, ere usfuldstændige og snarere vilde blive misbilligede og misforstaaede af dem, de skulle komme til gode, end optagne som en virkelig Løsning. Jeg skal som sagt ikke i Øjeblikket komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, men jeg skal tillade mig at anbefale dette Forslag saa vel som det Forslag, der ikke blev diskuteret her i Tinget, nemlig det, der er indbragt af det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme), til Overvejelse for den Landbotkommission, som baade min Medforslagsstiller og jeg haabe maa komme, og jeg skal tilføje, at vi, og ikke saa, nære den Overbevisning, at hvis de Spørgsmaal, om hvilke der her tales, skulle løses til Nytte og udtømmende, maa de Tanke, der ligge i vort Forslag, derved komme til Overvejelse.

Formanden (Høgsbro): Det ærede Medlem betegnede Resultatet af Arbejdskommissionen med Udtryk, som man maa ønske, ikke bleve brugte her i Salen.

Indenrigsministeren (Hørring): Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har allerede angivet, at det, som Forslagsstillerne ville opnaa ved dette Lovforslag, var, at de deri liggende Tanke skulde komme til Overvejelse i den Kommission, som ventes nedsat i Henhold til et her i Tinget fremsat Forslag. Den Gang dette Forslag om en Landbotkommission kom frem her i Tinget, blev der allerede af Indenrigsministeren fremhævet, at naar man vilde søge at løse Spørgsmaalet om at staffe Husmændene Jord gennem en Kommission, saa var det jo en Selvfølge, at saa burde de Forslag, som ellers maatte være fremme — der var netop allerede den Gang et Forslag fremme i denne Henseende — ikke undergives nogen videre Diskussion, men saa burde man lade Landbotkommissionen have Ordet med Hensyn til denne Sag. Naar jeg nu har begæret Ordet i Dag, saa er det heller ikke for at begynde en Diskussion om Sagen selv. Da vi forleden Dag havde det Forslag til 1ste Behandling, som er fremsat af det